

יוסף זוסדני ורחל

נערך ויוצא לאור ע"י "חסדי דוסף זרחל" [בהשתתפות כולל "חוני המעל"י]
 העלון לע"ג אבי מורי ר' יוסף בר אסתר סויסה ז"ל שנלב"ע ביום י' סיון התשנ"ב
 ואימי מורתי רחל בת איזיה סויסה ע"ה שנלב"ע ביום כ"ז מר חשון התשע"ז

מאת פסח

חול המועד פסח
 יח' לעומר
 אבות ב'
 שבת ג' אייר ה-תשפ"ד
 פרשה: קדשים
 הפטרה: ויהי דבר ה'

הדלקת נרות - 19:09
 צאת השבת - 20:02
 ר"ת: 20:55

הדלקת נרות בשבת הבאה 19:14

זמנים	אמר
עמוד השחר: 4:25	4:20
זמן טלית: 4:32	4:27
זריחה: 5:48	5:43
חצות: 12:40	12:40
מנחה גדולה: 13:14	13:15
שקיעה: 19:31	19:36

תורת אברהם
 לא יכול לגור

באחד ממסעותיו הגיע הבעל שם טוב לעיירה אחת, והוזמן להתאכסן על ידי שני אנשים: האחד תלמיד חכם עשיר והשני מוכסן, שעליו יצאו רינונים כי אינו נוהר בעיירות למיניהן. בחר הבעל שם טוב להתאכסן בביתו של המוכסן. שאלוהו תלמידו לפשר הדבר, השיב הבעל שם טוב: המוכסן הוא אכן חוטא, ובכל זאת על חוטא נאמר "ישוכן ביתו". דהיינו הוא אדם טוב ומאומץ. לעומתו, הדיין הזה הוא אדם תלמיד חכם, אבל גם רוח גאוותן, ועליו אומר הקב"ה "אין אני והוא יכולים לדור". במקום שהקב"ה אינו יכול לגור, גם אני איני רוצה להתגורר.

העלון ליפואת
 מנשה בר דוד ובירורה
 מרת אחוהי דינה בת רחל
 ולע"ג חמי' ר' שלום בר שמחה ז"ל
 חמותי מרים בת רחל ע"ה
 הרצח להקדיש את העלון או חלקו
 בטל... 052-5079555

מורא אב ואם

"איש אמו ואביו תיראו ואת שבתתי תשמרו" סמך שמירת שבת למורא אב לומר אף על פי שהזהרתך על מורא אב. אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו. הפסוק הזה מדבר במורא אב ולא בכבוד אב. ומורא פירושו: לא ישב במקומו ולא ידבר במקומו ולא יסתור דבריו.

וכתב מרן השולחן ערוך: "עד היכן מוראם? היה הבן לבוש המודות (בגדים יפים ונאים) ויושב בראש הקהל, ובאו אביו ואמו וקרעו בגדיו, והכהו על ראשו, וירקו בפניו - לא יכלים אותם! אלא ישתוק, וירא מן מלך מלכי המלכים שציווהו בכך".

חשיבותו של כל אב בישראל יכולה להיות רק כתוצאה מן האמונה בבריאת אדם הראשון. כל אב יותר קרוב לצור מחצבתה של האנושות. אדם הראשון יצור כפיו של הקב"ה חשוב הוא לכל באי עולם עד דור אחרון. ומי שקרוב אליו יותר חשוב יותר ומכובד יותר. מביין יותר וחכם יותר. אולם מי שאינו מאמין בבריאת אדם הראשון כיצור כפיו של הקב"ה, אלא הוא רואה את האדם כחיה מתורבתת שהתפתחה מחיה פרימיטיבית יותר - אינו יכול לרחוש כבוד וחשיבות לדורות קודמים הוא רואה את עצמו יותר מתקדם מהם. כל המאוחר יותר מתורבת יותר וכל המוקדם יותר הוא פרימיטיבי יותר...

בשתי מצוות מורא אב ואם ושמירת שבת מחנכת התורה את האדם מישראל לאמונה בבריאת עולם מתוכננת ולא מתפתחת. בריאת האדם בדמותו ובצלמו כפי שהוא נראה בכל הדורות. לא היה שהתפתחה והגיעה לדרגת תרבות גבוהה, אלא אדם יצור כפיו של בוראו ויוצרו, שלא חיסר ממנו כלום בשעת בריאתו, אדם השלם שנברא בצביונו ביום הששי לפני ששבת בוראו את שבתו.

"הצילני נא מיד אחי מיד עשו" השנה היא שנת ת"ש. השמים משחירים מעל העם היהודי בארצות אירופה, המגף הנאצי דורס ורומס את כל הנקרה בדרכו כאשר המטרה העליונה העומדת לנגד עיניו השמאות הינה השמדת וכלייו העם היהודי.

מחנות השמדה מוקמים במהירות, ורבבות יהודים נשלחים אליהם מידי יום. השטן העמלקי אינו מבחין בין נער לזקן, בין איש לאשה, כל אשר מזרע ישראל הוא - אחת דתו להמית. הכורת עלה על יהדות אירופה, ליטא ופולין. ואולם, גם בארצות המזרח, אליהן לא הגיעו הארורים, שררה אימה ובהלה. בבגדאד, לשם משל, נערכו סליחות ותעניות, ובמשך חודשים ארוכים צמו רבים מיהודי בגדאד, מגיל שנים עשרה ומעלה, בכל שני וחמישי. גם בשאר ארצות המזרח קרעו היהודים את השמים נוכח השמועות המזוועות שהגיעו כמו מן השאול.

הישוב היהודי בירושלים עיר הקודש של אותם ימים היה קטן. כמה אלפי יהודים התגוררו בירושלים, בין החומות ומחוצה להן, וככל שהידיעות הנוראות חצו את הים והגיעו אל העיר, התכנסו יהודי ירושלים לתפילה וזעקה, בכותל המערבי, בקבר דוד המלך ובקבר רחל אמנו. זקן המקובלים בירושלים באותה עת היה המקובל האלוקי, הגאון הקדוש חכם יהודה פתיה. את משכנו קבע לו חכם יהודה בבית הכנסת "אוהל רחל" שבשכונת "מקור ברוך". שם היה מתפלל, ושם היו נקבצים סביבו תלמידיו ושומעי לקחו, לקבל מפיו תורה, בפשט ובקבלה, בנגלה ובנסתר.

כאשר הגיעו הידיעות מן הגולה לירושלים, אודות ההשמדה הנוראה המתבצעת ביהודי אירופה, לא ידע חכם יהודה את נפשו מרוב צער ויגון. הוא, שאהבת ישראל היתה טבועה בו עד לשד עצמותיו, לא יכול היה לעצום עין, ביום ובלילה. חכם יהודה לא היה צעיר לימים. גילו עבר כבר את השמונים, וכוחו כבר לא היה לו כבעבר. אולם הוא ערך צומות ותעניות לאין מספר, למען הצלת עם ישראל. תפילות מיוחדות נתחברו תחת ידו, ותלמידיו נשלחו על ידו לקיים משמרות תפילה וזעקה, בקבר רחל ובמערות המכפלה, בכותל המערבי ובשאר קברות הצדיקים הטמונים בירושלים ובסביבותיה, כאשר הוא עצמו משתתף בתפילות אלו באופן קבע. תפילותיו של חכם יהודה, כך מספרים, היו רוויות דמע ובכי כל כך, עד שכל המתפללים היו גועים אחריו בבכיה.

אך חכם יהודה לא הסתפק רק בתפילות ובסליחות. ברוחב דעתו ובתקיפותו ערך מלחמה רוחנית של ממש, על מנת להעביר את רוע הגזירה. ועל אחת המערכות הללו נסוב סיפורנו. היה זה כאשר בקרב יהודי ירושלים עברה השמועה, כי חכם יהודה פתיה מבקש מיהודי העיר להתכנס ולהתקבץ בבית הכנסת "אוהל רחל", לאחר תפילת מנחה.

השמועה אמרה, כי אין מדובר בתפילה או באמירת סליחות, אלא במעמד מסוג אחר, למען הצלת הכלל. השעות נקפו חלפו, ולקראת תפילת מנחה נראו המונים נוהרים אל בית הכנסת שבשכונת "מקור ברוך".

התפילה החלה כאשר חכם יהודה קם ממקום מושבו וניגש לעבור לפני התיבה. בלבושו הלבן היה מראהו נורא הוד, כמראה כהן גדול ביום הכיפורים, וכאשר החל באמירת "תיכון תפילתי", השתררה באוויר תחושה של תפילת נעילה. כאשר הסתיימה התפילה, לא ניתן היה להיכנס אל בית הכנסת אפילו בדוחק. מאות בני אדם הצטופפו בפנים, והמונים התגודדו מבחוץ, על הדלתות והחלונות.

העלון לרפואת והצלחת אלעזר אליקים וכל משפחתו ישלם ה' פעולם אמנו

הודעות מרכז "תורה לילדים" פתוח בימים: א - ה ...פלא. 052-5079555

צרכי החג למען משפחות נצרכות
 מרובים הם צרכי החג והתרבו משפחות נזקקות. פונים אנו אליכם תושבי הצנור והסביבה, להיות שותפים עדיין במצוה גדולה זאת ולכסות את החלוקה לשמחת החג לבתים אלו. כל תרומה תתקבל בברכה. לשיבת חוני או אצל יובל פרטובי פל... 0505919251

חובת קדושה

הלכות השכרת והשאלת כלים לגוי לשבת ודיני שביתת בהמה ודיני מכירת עסקים העובדים בשבת לגוי ההלכות מספר "הלכה ברורה" להרה"ג דוד יוסף שליט"א

מכירת עסקים העובדים בשבת לגוי

וכל זה אינו אלא בעסק ששייך כבר ליהודי וצריך להפעילו בשבת, אבל אם עדיין לא קנה את אותו עסק, עדיף יותר כשבא לקנותו שיעשה הסכם שותפות עם הגוי, באופן שאין לו חלק בעבודה וברווחים של יום השבת כלל, ולפי כל התנאים המבוארים בהלכה ברורה (ריש סימן רמה), ועדיף יותר לעשות שותפות עם הגוי בשעת קניית העסק ממה שימכור לו את העסק, שהרי כשמוכר העסק לגוי הרי היה העסק שייך לו מקודם, ורק עתה מוכרו לגוי, אבל כשעושה הסכם שותפות עם הגוי בשעת קניית העסק הרי מעולם לא היה העסק שלו ביום השבת, ועוד שבעסק שיש בו שותף גוי אין לחוש מפני מראית העין כלל.

והנה ההיתר הנ"ל על ידי מכירת העסקים לגוי, הוא בעסקים שיש לחוש שאם לא יעבוד בשבת לא יוכל להפעילם כלל, ובזה יש להקל אפילו לכתחלה, אבל בעסקים שאם לא יפעלו בשבת יפסיד רק הרווחים הבאים ממכירות בשבת, אף על פי שגם בזה יש מקום להקל מעיקר הדין להפעיל את אותם עסקים בשבת על ידי מכירה לגוי, ובפרט כשמפסיד הפסד מרובה אם יסגור את העסק בשבת, מכל מקום ראוי ונכון לכל ירא שמים שיסגור את עסקיו ולא יזדקק להשתמש בהיתר מכירה לגוי, ושומר נפשו ירחק מזה, ויבטח בהשם יתברך שימציא לו פרנסתו בשפע מחמת שמקפיד ונוהר בקדושת השבת.

ובודאי שכל האמור לעיל אינו אלא לפי המקום ולפי השעה, וכל שרואים גדולי התורה ורבני הקהלות שיש השש שמא מחמת שיתירו לאנשים להפעיל עסקיהם בשבת על ידי מכירת העסקים לגוי, יבואו לזלזל בקדושת השבת ויפרצו גדרי השבת, (וכגון בזמנינו בארץ ישראל), ורוצים לגדור נדר שלא להקל על ידי מכירה לגוי אלא רק במקום שאי אפשר כלל שיהיה העסק סגור בשבת, ראוי לעשות כן.

דיבור כבד את אביך ואת אמך הוא דיבור החמישי בעשרת הדברות וארבעה הראשונים היו בכבוד ד' יתברך עצמו וזה החמישי היה כיבוד אב ואם והחמישה האלו בלוח אחד. וכשם שחייב לכבדו בחייו כך חייב לכבדו לאחר מיתתו איזהו מורא? ועומד במקומו ולא יושב במקומו ולא סותר את דבריו. "לא תקום ולא תטור את בני עמך"

לא אמר עמיתך לפי שהנקימה והנטירה תכונה רעה בגוף האדם ואין מן הראוי לבקש נקמה על שום אדם שהוא מבני עמך אם טוב ואם רע, לפי שהנקמה היא על מה שנעשה לך בגופך או בממונך והדברים ההם אינם חשובים כל כך שיהיו ראויים להנקם עליהם. והנקמה לא תהיה כי אם לשם ד', דהיינו בזמן שיבקש איזה אדם להדיחך מעל מצות ה', כי גדול המחטיא את האדם יותר מן ההורגו. וחז"ל אמרו שכל תלמיד חכם שאינו נוקם ונוטר כנחש אינו תלמיד חכם וזה לכבוד תורת ה' אשר בקרבו אבל על כל המאורעות האחרות לא רצה ה' שיבקש האדם נקמה עליהם משל למה הדבר דומה? לתינוק המשחק ועושה מעשה נערות בנה איזה בניין או איזה דבר אחר ובא אדם אחר וקלקל כל מעשיו אשר בנה הילד. והילד צועק לפני אביו צעקה גדולה ומרה על זה אומנם אביו אינו משגיח בקולו כלל כי הקטן כפי מיעוט שכלו חושב שזה הגדיל לעשות לו רעה גדולה, מכל מקום האב רואה בשכלו שאין הדבר כן.

"לא תלך רכיל בעמך" אפשר לרמוז שמצינו שאין רשות לשום צדיק לקטרג ולומר חובה על בני ישראל אפילו יהיו רשעים על הקב"ה אינו רוצה

במי שאומר עליהם קטיגוריא. ואדרבא לא תמנע מלהתפלל ומלבקש עליהם שיחזרו למוטב כי אולי תפילתך תעשה פירות ועל ידה ישובו בתשובה. ואם לא עשית כן סופך להיענש על כך. וכשלא תבקש עליו רחמים שישוב הרי אתה רוצה במיתתו. וזה שאמר הכתוב לא תעמוד על דם רעך ואתה יכול להצילו.

"קדושים תהיו כי קדוש אני" כתוב במדרש רבא אמר הקב"ה למשה לך אמור לבני ישראל בני, כשם שאני פרוש כך תהיו פרושים כשם שאני קדוש כך תהיו קדושים. והמדרש תמוה הלא הקב"ה לא בא בטרוניא עם בריותיו ח"ו וכי אפשר לו לאדם להיות קדוש כ- ה' ? או איך אפשר להיות פרוש ונראה לפרש הדנה דרכי ד' יתברך שצריך אדם לילך בהם לעבודתו יתברך הם הרבה אבל העיקר עבודת ד' היא מאהבה כדי שיוכל לבוא על ידי זה לדבקות ב-ה' יתברך והנה יש בני אדם שסובלים שצריך לעבוד את ד' בהתבודדות בחדר בפנים מן החדר ולומד שם ואינו מדבר עם שום אדם בעולם ואינו מתראה עם שום אדם זה אינו רצונו של ד' יתברך אלא כשעובד אותו באהבה עם הכלל ומזכה את הרבים.

"ונכרתה הנפש ההיא מעמיה" קמור עונש כהן האוכל קודשים חוץ לזמנם שחייב כרת הוא יותר מאוכל נבילה וטרפה ושקצים ומדוע? דע כי מן הטעם עצמו שאמרו "ישראל מטמא באוהל ואין עכו"ם מטמאין באוהל" מפני שישראל הם בחינת הקדושה ולכן כאשר מסתלקת ממנו הקדושה כל הקליפות והטומאה מתקבצים יחד ובאים עליו, וזהו הטעם פה בקודשים, כי מפני שהקודשים מעלתם רבה מאוד כך כשעבר הזמן אשר צוה ד' מסתלקת הקדושה ושורה עליו טומאה גדולה אשר כורתת נפש האוכל אותה חוץ לזמנה מה שאין כן בטומאת אכילת שאר איסורים כנבילות וטריות שקצים וכיו. שאין בכוחו להכרית הנפש וטהרתה רק ע"י מלקות.

"איש אימו ואביו תיראו" גדולה מצוות כיבוד אב ואם שקראו רבותינו לאב ואם שותפים לקב"ה ביצירת הולד ובזמן שאדם מכבד את אביו ואמו אומר הקב"ה מעלה אני עליכם כאילו דרתי ביניכם וכיבדונו, וגלוי וידוע לפני מי שאמר והיה העולם שבן מתירא מאביו יותר מאימו לפיכך הקדים הכתוב מוראת אם למוראת אב.

מעלה טובה

חובת קדושה

שאלו תלמידים לרבם: שנו חכמים בפרקי אבות: "והווי דין את כל האדם לכה זכות" "את כל האדם" איך אפשר? ובי איז בנמצא אדם שאי אפשר למצוא בו אפילו צד אחד של זכות? הנה, למשל, פלוני מהוגי המשבילים המתנבלים לכל הקדוש והיקר לנו, אינו מעלה טובה אפשר למצוא בו? השיב להם הרב: מעלה טובה אהת אני מוצא בו, שהוא טובו בבני - נראה בשוטה והוא באמת שוטה...